

مقاله

عید نوروز

عامل هم‌گرایی در روابط کشورها

عبدالحمید قلی‌زاده
کارشناس ارشد روابط بین‌الملل

کلمه «عید» از ماده «عود» به معنی «بازگشت» گرفته شده و به گفتهٔ راغب اصفهانی به معنی «بازگشت به وضعیت مطلوب گذشته» است. به روزهای سرور و شادی نیز عید گفته می‌شود. بنابراین، در عید بازگشت انسان به فطرت توحیدی‌اش مطرح است. نشان عید تنها جامهٔ رنگارنگ نیست؛ چراکه این عید کودکان است. عید واقعی، توفیق انجام وظیفه و تطهیر نفس و تصفیهٔ جان است. بازگشت به فطرت انسانی و سرانجام، خود را باز یافتن و به خدا رسیدن است.

عید نوروز، عیدی ریشه‌دار است که از نیاکان ما در ایران برجا مانده است. در این عید، طبیعت رو به سبزی و رویش می‌کند و دل انسان‌ها را زنده و پر نشاط می‌سازد. دید و بازدید عید، غبار کدورت از دل‌ها می‌زداید، ضیافت‌ها، لباس‌های نو و مسافرت‌ها در خانواده‌ها شور و بالندگی می‌آفریند و افزون بر ارزش‌های دینی، ارزش‌های ملی و باستانی را نیز زنده و پابرجا نگه می‌دارد.

یکی از رازهای نهفته در نوروز که سبب ماندگاری و شکوه و عظمت آن طی هزاران سال شده است شاید این باشد که نوروز صرفاً یک حادثهٔ فرهنگی یا اعتقادی نیست. نوروز از منظر سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، هنری، مذهبی، ادبی و تمام زمینه‌های علمی و ذوقی نیز قابل مطالعه است؛ چراکه این مراسم گسترده و قوی در تمام شئون زندگی مردم تکتون نقش ایفا کرده است. نوروز حادثه‌های بزرگ به‌شمار می‌آید که هر ساله زندگی فردی و اجتماعی میلیون‌ها نفر در مناطق گوناگون جهان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. یکی از ویژگی‌های نوروز این است که متعلق به عموم مردم است. نژاد، زبان، دین و موقعیت اجتماعی نقشی تعیین‌کننده در برگزاری آن ندارد و هر کس به اندازهٔ خود در حفظ و اشاعهٔ آن نقش ایفا می‌کند.

هدف ما در مقالهٔ حاضر این است که نشان دهیم، عید نوروز چگونه می‌تواند باعث

نزدیکی روابط کشورها شود و کشورها از این مناسبت مشترک

چگونه می‌توانند به هم‌گرایی برسند.

کلیدواژه‌ها: کشورهای منطقه،

عید نوروز، هم‌گرایی

شاهان هخامنشی برای تحکیم بنیان قدرت خود معمولاً در انظار هر یک از ملل، خود را طرفدار مذهب ایشان معرفی می‌کردند. در این عهد، پادشاهان در نوروز به بار عام می‌نشستند. بار عام را عمارتی مخصوص بود و شاه در ایوان این عمارت جلوس می‌کرد و قراولان خاصه در اطراف وی صف می‌کشیدند و مراسم نوروز در کمال جلال و جبروت اجرا می‌شد. در این روز معمولاً از همهٔ ولایات و ایالات مملکت هدایایی به‌وسیلهٔ نمایندگان مخصوص به خدمت شاه فرستاده می‌شد. نمایندگان ملل تابعه به نوبت به خدمت شاه می‌رسیدند.

منشأ و زمان پیدایش نوروز به درستی معلوم نیست. در برخی از متن‌های کهن ایران از جمله «شاهنامه» **فردوسی** و «تاریخ طبری»، **جمشید** و در برخی دیگر از متن‌ها، **کیومرث** به‌عنوان پایه‌گذار نوروز معرفی شده است. پدید آمدن نوروز در شاهنامه بدین‌گونه روایت شده است که جمشید در حال گذشتن از آذربایجان، دستور داد تا در آنجا برای او تختی بگذارند و خودش با تاجی زرین بر تخت نشست. با رسیدن نور خورشید به تاج زرین او، جهان نورانی شد و مردم شادمانی کردند و آن روز را «روز نو» نامیدند. برخی از روایت‌های تاریخی، آغاز نوروز را به بابلیان نسبت می‌دهند. طبق این روایت‌ها، رواج نوروز در ایران به ۵۳۸ سال قبل از میلاد، یعنی زمان حملهٔ کوروش بزرگ به بابل بازمی‌گردد. همچنین در برخی از روایت‌ها، از زرتشت به‌عنوان بنیان‌گذار نوروز نام برده شده است، اما در اوستا (دست‌کم در گات‌ها) نامی از نوروز برده نشده است.

کوروش کبیر، بنیان‌گذار هخامنشیان، نوروز را در سال ۵۳۸ قبل از میلاد، جشن ملی اعلام کرد. وی در این روز برنامه‌هایی برای ترفیع سربازان، پاک‌سازی مکان‌های همگانی و خانه‌های شخصی و بخشش محکومان اجرا کرد. این آیین‌ها در زمان دیگر پادشاهان هخامنشی نیز برگزار می‌شده است. در زمان **داریوش یکم**، مراسم نوروز در «تخت جمشید» برگزار می‌شد. البته در سنگ‌نوشته‌های به‌جا مانده از دوران هخامنشیان، به‌طور مستقیم اشاره‌ای به برگزاری نوروز نشده است، اما بررسی این سنگ‌نوشته‌ها نشان می‌دهد که مردم در دوران هخامنشیان با جشن‌های نوروز آشنا بوده‌اند.

نوروز از دیدگاه اسلام و تشیع

در اسلام و به‌ویژه آیین تشیع به نوروز به‌عنوان روزی خجسته نگاه شده و بر گرامی داشتن آن تأکید شده است. از دیدگاه شیعه، نوروز روز ظهور امام زمان است. از شگفتی‌های جشن نوروز، حرمت دینی این مراسم است؛ هم پیش از اسلام و هم پس از اسلام، پیش از اسلام

نوروز برابر با اول فروردین‌ماه (تقویم شمسی)، جشن آغاز سال و یکی از کهن‌ترین جشن‌های به‌جا مانده از دوران باستان است. خاستگاه نوروز در ایران باستان است و هنوز مردم مناطق گوناگون فلات ایران، نوروز را جشن می‌گیرند. امروزه زمان برگزاری نوروز در آغاز فصل بهار است. نوروز در ایران و افغانستان آغاز سال نو محسوب می‌شود و در برخی دیگر از کشورها تعطیل رسمی است.

در کشورهایی مانند ایران و افغانستان که تقویم هجری شمسی به کار برده می‌شود، نوروز، روز آغاز سال نو است. اما در کشورهای آسیای میانه و قفقاز، تقویم میلادی متداول است و نوروز به‌عنوان آغاز فصل بهار جشن گرفته می‌شود و روز آغاز سال محسوب نمی‌شود.

واژهٔ «نوروز» اسمی مرکب است که از ترکیب دو واژهٔ فارسی «نو» و «روز» به‌وجود آمده است. این نام در دو معنی به کار می‌رود:

۱. **نوروز عام:** روز آغاز اعتدال

بهاری و آغاز سال نو؛

۲. **نوروز خاص:** روز ششم

فروردین با نام «روز خرداد».

در ایران باستان در طول پنج روز اول فروردین، جشن نوروز صورتی عمومی داشت و عموم ملت ایران و پارسی‌نژادان از شادمانی و خرمی ملی بهره‌مند و کامیاب می‌شدند. از ششم فروردین‌ماه، نوروز صورت

درباری و خاص به خود می‌گرفت. یعنی از این روز به بعد جشن‌های درباری شروع می‌شد و دربار شاه به روی عامهٔ مردم و سپس خواص گشوده می‌شد و هدایای ملت به پادشاه می‌رسید. نوروز خاصه را «نوروز بزرگ» و «جشن بزرگ» و «نوروز ملک» نیز نامیده‌اند.

نوروز در دربار شاهان ایران

اطلاعات ما دربارهٔ جشن نوروز قبل از هخامنشیان بسیار کم است، ولی در اینکه شاهان این سلسله به اجرای آداب و رسوم نوروزی می‌پرداختند، شکی نیست. **داریوش کبیر**، پادشاه هخامنشی (۵۲۱-۴۸۶ ق.م.) چنان‌که از آثار بابل برمی‌آید، در نوروز هر سال به معبد **مردوک**، رب‌النوع بزرگ بابل می‌رفت و دست آن را می‌گرفت

برگزاری جشن نوروز به صورت آشکار در برخی از کشورهای توسط برخی حکومت‌ها برای مدت زمانی ممنوع بوده است. حکومت شوروی برگزاری جشن نوروز را در برخی از کشورهای آسیای میانه مانند ترکمنستان، قرقیزستان و تاجیکستان ممنوع کرده بود

«جشن ۸ مارس» به نوروز، سعی می‌کردند که آیین‌های نوروز را بی‌مخالفت مقامات دولتی برگزار کنند.

همچنین در افغانستان، در دوران حکومت طالبان، برگزاری جشن نوروز ممنوع بود و این حکومت تنها تقویم هجری قمری را به رسمیت می‌شناخت. برخی مراسم

مشترک عید نوروز بین کشورهای منطقه از این قرارند:

خانه‌تکانی

خانه‌تکانی یکی از آیین‌های نوروزی است که مردم بیشتر مناطقی که نوروز را جشن می‌گیرند، به آن پای‌بندند. در این آیین، تمام خانه و وسایل آن در آستانه نوروز گردگیری، شست‌وشو و تمیز می‌شوند. آیین خانه‌تکانی در کشورهای منطقه از جمله ایران، تاجیکستان و افغانستان برگزار می‌شود.

آتش‌افروزی

رسم افروختن آتش، از زمان‌های کهن در مناطق نوروز متداول بوده است. در ایران، جمهوری آذربایجان و بخش‌هایی از افغانستان، این مراسم به صورت روشن کردن آتش در شب آخرین چهارشنبه سال متداول است و «چهارشنبه‌سوری» نام دارد. پریدن از روی آتش در ایام نوروز در ترکمنستان نیز رایج است. همچنین رسم افروختن آتش در بامداد نوروز بر پشت‌بام‌ها در میان برخی از زرتشتیان (از جمله در برخی از روستاهای یزد در ایران) مرسوم است.

سفره‌های نوروزی

گسترده‌ترین سفره‌های نوروزی یکی از آیین‌های مشترک در مراسم نوروز بین مردمی است که نوروز را جشن می‌گیرند. در بسیاری از نقاط ایران، جمهوری آذربایجان و برخی از نقاط افغانستان، سفره هفت‌سین پهن می‌شود. در این سفره هفت چیز قرار می‌گیرد که با حرف سین آغاز شده باشد؛ مثل سیر، سنجد، سمنو، سیب. به هفت‌سینی که چیده می‌شود معانی خاصی نسبت داده‌اند. مثلاً سیب را نماد زیبایی و تندرستی، سنجد را نماد عشق و محبت، و سکه را رزق و روزی گفته‌اند. به نظر می‌رسد گذاشتن هفت جزء آغازشونده با حرف سین در سفره نوروزی پدیده‌ای جدید است و پیشینه تاریخی ندارد، بلکه توسط رسانه‌ها فراگیر شده است.

آیین زرتشتی بدان صورت دینی داده بوده است و در دوره اسلامی نیز احادیث و روایاتی که در باب اهمیت و حرمت آن نقل کردند، مایه بقای آن شد. اقبال آشتیانی می‌نویسد: «ایرانیان پس از آن‌که اسلام را قبول کردند، به ناچار از بسیاری از آداب دینی خود دست کشیدند. ولیکن آداب نوروزی را هم چنان

حفظ کردند و برای حفظ آن به تدریج بر آن جامعه اسلامی پوشاندند. احادیث و اخباری از زبان ائمه و فقهای شیعه در فضیلت روز نوروز و احکامی برای نماز و روزه و غسل در آن روز و ادعیه‌ای مخصوص به آن نقل کردند».

به روایت جمعی از محدثین شیعه، مطابق اخباری که از حضرت امام صادق (ع) منقول است: «نوروز، روزی است که حق تعالی در آن پیمان بندگان را گرفت و ارواح ایشان که او را به یگانگی پرستند و برای او شریکی قرار ندهند و در بندگی و پرستیدن هیچ چیز را شریک او نگردانند و ایمان بیاورند به پیغمبران و رسولان و حجت‌های او بر خلق و امامان و پیشوایان دین و ائمه معصومین. و این اول روزی است که در آن آفتاب طلوع کرده است و بادهای بارورکننده درختان وزیده است و گل‌ها و شکوفه‌های زمین آفریده شده و این روزی است که کشتی نوح بعد از طوفان بر کوه جودی قرار گرفته... در این روز حضرت رسول (ص) امر کرد اصحاب خود را که بیعت کنند با **علی امیرالمؤمنین (ع)** و قرار کنند که او سرور مؤمنان است، یعنی عید غدیر... و در این روز قائم آل محمد (ص) ظاهر خواهد شد... الخ.»

مشترکات مراسم عید بین کشورها

نوروز به‌عنوان یک میراث فرهنگی، در دوران معاصر همواره مورد توجه مردم قرار داشته است و هر ساله برگزار می‌شود. البته برگزاری جشن نوروز به صورت آشکار در برخی از کشورها توسط برخی حکومت‌ها برای مدت‌زمانی ممنوع بوده است. حکومت شوروی برگزاری جشن نوروز را در برخی از کشورهای آسیای میانه مانند ترکمنستان، قرقیزستان و تاجیکستان ممنوع کرده بود و این ممنوعیت تا زمان **میخائیل گورباچف** ادامه داشت. با وجود این، مردم این مناطق نوروز را به‌گونه پنهانی و یا در روستاها جشن می‌گرفتند. همچنین برخی از مردم این مناطق برای جلب موافقت مقامات محلی نام دیگری روی نوروز می‌گذاشتند. برای مثال در تاجیکستان، مردم با اطلاق «جشن لاله» یا

باید تقویت کرد، قدر دانست و محکم‌تر ساخت. تجدید دیدار از عوامل مهمی است که این رشته را قوام و دوام می‌بخشد. فرهنگ «صله‌رحم» که از رهنمودهای مهم اجتماعی در اسلام است، روح را شاداب و دل و جان را از چشمه‌ساز عواطف و محبت‌ها سیراب می‌سازد. نداشتن فرصت برای برخی از افراد، بهانه‌ای برای ترک این دستور دینی یا سهل‌انگاری در آن است. این تعطیلات نوروزی برای «صله‌رحم» فرصت خوبی است. این ایام فرصتی است برای آنکه جوانان به دیدارهای خانوادگی بپردازند و روحیه بگیرند، فامیل را بشناسند و از پاداش عظیمی که خداوند برای صله‌رحم نوید داده است، برخوردار شوند.

دید و بازدید عید یا عید دیدنی یکی از سنت‌های نوروزی است که در بیشتر کشورهای که آن را جشن می‌گیرند، متداول است. در برخی از مناطق، یاد کردن از گذشتگان و حاضر شدن بر مزار آنان در نوروز نیز رایج است.

ترکمنستان

در کشور ترکمنستان طبق رسم قدیم و جدید، دوبار در سال جشن سال نو گرفته می‌شود. یکی از این جشن‌ها با استناد به تقویم میلادی است که به تأیید سازمان ملل رسیده، به‌عنوان جشن بین‌المللی «سال نو» شناخته می‌شود. دیگری برگزاری عید نوروز به نشانه‌ی احیای دوباره آداب و رسوم دیرینه‌ی ترکمنستان است. مردم ترکمنستان در این ایام با پختن غذاهای معروف نوروزی، مانند «نوروز کجه» و سمنو و اجرای بازی‌های مخصوص این ایام توسط جوانان ترکمن، حال و هوای دیگری به این جشن و شادی می‌دهند. در ایام نوروز مسابقات گوناگونی در ترکمنستان برگزار می‌شود که می‌توان به مسابقات اسب‌دوانی، پرش برای گرفتن دستمال از بلندی، خروس جنگی و... اشاره کرد.

افغانستان

نوروز در افغانستان و عمدتاً در ایالت «بلخ» و مرکز آن «مزار شریف»، هنوز به همان شکوه پیشین برگزار می‌شود. در روزهای اول سال، همه‌ی دشت‌های بلخ و دیوار و پشت‌بام‌های گلی آن پر از گل سرخ می‌شود. گویی بلخ سبیدی از گل سرخ است! رسم است که در اولین روز عید نوروز، علم امام علی (ع) با مراسم خاص و باشکوهی در صبح آن روز برافراشته شود. با افراشته شدن آن، جشن نوروز نیز رسماً آغاز می‌شود و تا چهل شبانه‌روز ادامه می‌یابد. در این چهل شبانه‌روز حاجتمندان و بیماران برای شفا پای این علم مقدس به چله می‌نشینند. مردم افغانستان بر این باورند که اگر علم به آرامی و بدون لرزش و توقف از زمین بلند شود، سالی که در پیش است نیکو و میمون است. از آیین و رسم

پهن کردن سفره‌ی نوروزی در ایران آداب و رسوم خاصی دارد و روی سفره اجزای دیگری به‌ویژه آینه، شمع و آب نیز حضور دارند. از دیگر اجزای سفره‌ی امروز می‌شود از ماهی و تخم‌مرغ رنگ‌شده یاد کرد. در کابل و شهرهای شمالی افغانستان، سفره‌ی هفت میوه متداول است. در این سفره، هفت میوه قرار می‌گیرد، از جمله کشمش سبز و سرخ، چهارمغز، بادام، پسته، زردآلود و سنجد. چیدن سفره‌ای مشابه با استفاده از میوه خشک‌شده بین شیعیان پاکستان هم مرسوم است. علاوه بر این، سفره‌ی هفت‌شین در میان زرتشتیان، و سفره‌ی هفت‌میم در برخی نقاط واقع در استان فارس در ایران متداول است. در جمهوری آذربایجان عدد هفت اهمیتی ندارد

و روی سفره‌های نوروزی خود آجیل قرار می‌دهند.

غذاهای نوروزی

یکی از متداول‌ترین غذاهایی که به مناسبت نوروز پخته می‌شود، «سمنو» (سمنک، سومنک، سوملک، سمنی یا سمنه) است. این غذا با استفاده از جوانه‌ی گندم تهیه می‌شود. در بیشتر کشورها، پخت این غذا با آیین‌های خاصی همراه است. زنان و دختران در مناطق گوناگون ایران، افغانستان، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان سمنو را به‌صورت دسته‌جمعی و گاه در طول شب می‌پزند و هنگام پختن آن سرودهای مخصوصی می‌خوانند.

پختن غذاهای دیگر نیز در نوروز مرسوم است. برای مثال، در شب عید در بخش‌هایی از ایران «سبزی‌پلو با ماهی»، در افغانستان «سبزی‌چلو با ماهی»، در ترکمنستان «نوروز‌بامه»، در قزاقستان «اویقی آش» و در بخارا انواع «سمبوسه» پخته می‌شود. به‌طور کلی، پختن غذاهای نوروزی در هر منطقه‌ای که نوروز جشن گرفته می‌شود مرسوم است و هر منطقه‌ای غذاها و شیرینی‌های مخصوص به خود را دارد.

صله‌رحم (دید و بازدید) در تعطیلات نوروزی

پیوندهای خانوادگی و فامیلی، از مستحکم‌ترین ارتباطات اجتماعی است و چون رشته‌ی عاطفه و محبت در آن تنیده شده است، نسبت به روابط دیگر دوام بیشتری دارد. این رابطه‌ها را

در کشور ترکمنستان طبق رسم قدیم و جدید، دوبار در سال جشن سال نو گرفته می‌شود. یکی از این جشن‌ها با استناد به تقویم میلادی است که به تأیید سازمان ملل رسیده، به‌عنوان جشن بین‌المللی «سال نو» شناخته می‌شود. دیگری برگزاری عید نوروز به نشانه‌ی احیای دوباره آداب و رسوم دیرینه‌ی ترکمنستان است

نوروز در سرزمین بلخ می‌توان به شست‌وشوی فرش‌های خانه، زدودن گرد و غبار پیش از آمدن نوروز و انجام مسابقات متنوع از قبیل بزکشی، شتر جنگی، شترسواری، قوچ جنگی و کشتی خاص این منطقه اشاره کرد.

ازبکستان

در ازبکستان جشن نوروز جشنی دولتی است و سال نو رسماً طبق تقویم اروپایی برگزار می‌شود. از چند روز مانده به عید، مردم این کشور خانه‌تکانی می‌کنند خانه‌های خود و شهرها و روستاها را می‌آریند. زیرا این امری طبیعی است که در لباسی زیبا و خانه‌ای زیبا به استقبال سال نو بروند. طبق رسوم، تا پیش از آغاز سال نو باید تمامی کارهای مربوط به آماده کردن غذا و وسایل پذیرایی پایان بیابند. غذای فراوان و متنوع، نماد امیدواری به برداشت محصولات بسیار در این سال است.

در روز اول نوروز، سفره عید که در ازبکستان «دستار خوان» نامیده می‌شود، گسترده می‌شود و بر آن گوسفند و یا گاو آب‌پز شده، پیراشکی با پیازچه و سمنو (سومالیاک) قرار می‌گیرد. سمنو پزی از رسوم دیرینه در ازبکستان است که خانم‌ها به آن می‌پردازند. هنگام پخت آن شعرهایی شاد می‌خوانند، می‌رقصند، برای هم افسانه می‌گویند و شوخی می‌کنند. ازبک‌ها تنها یک‌بار در سال و آن هم در نوروز سمنو می‌پزند که جوانه گندم آن نماد زندگی ابدی است. یکی از عقاید جالبی که بین مردم ازبکستان وجود دارد، این است که می‌گویند اگر در سمنوی میهمان سنگ کوچکی بیفتد، نشان خوبی است و بدین معناست که تا نوروز دیگر او شاد، موفق و تندرست خواهد بود.

قزاقستان

هم‌زمان با نزدیک شدن به نوروز، خیابان‌ها و معابر عمومی جمهوری قزاقستان آذین‌بندی و چراغانی می‌شود. نظافت و تمیز کردن شهر توسط مردم از دیگر برنامه‌های آماده شدن برای نوروز است. مردم قزاقستان می‌گویند: «اگر هنگام تحویل سال خانه تمیز باشد، افراد دچار بیماری و ناراحتی نمی‌شوند.»

نورسلطان نظر بایف، رئیس‌جمهور قزاقستان، سال گذشته پیشنهاد آغاز سال جدید (به جای سال مسیحی) را با آغاز فصل بهار مطرح کرد. دید و بازدید از بزرگان، حضور در جشن‌ها در میدان‌های مرکزی شهر و برگزاری مراسم عروسی، از برنامه‌های مردم قزاقستان در ایام نوروز است. تعطیلات نوروز در قزاقستان سه روز است، اما بزرگداشت آن تا یک ماه ادامه دارد. «نوریز» اسم سومین ماه در تقویم

قزاقی است و از اعیاد بسیار مهم همچون عید سعید فطر، قربان و ژانویه برای مردم قزاقستان است.

پاکستان

از آداب و رسوم عید نوروز در میان مردم پاکستان می‌توان به خانه‌تکانی و یا به عبارت دیگر، پاکیزه کردن خانه، پوشیدن لباس نو، تهیه انواع شیرینی و همچنین پختن غذاهای معروف این ایام و عیدی دادن و گرفتن و دید و بازدید اقوام اشاره کرد. در ایام نوروز مردم پاکستان از گفتار نامناسب پرهیز می‌کنند و یکدیگر را با احترام صدا می‌زنند.

آذربایجان

یکی از جشن‌های بزرگ مردم جمهوری آذربایجان نوروز است. مردم این سرزمین به دلیل اعتقاد به آیین و مراسم نوروز، برای هر چه باشکوه‌تر برگزار شدن آن مراسم ویژه‌ای تدارک می‌بینند؛ از قبیل سرودن ترانه‌های پیش از نوروز، تدارک بساط شادی ایام نوروز، تهیه لوازم و مواد مورد نیاز، گسترده سفره نوروز، تهیه چيستان‌های نوروزی، آماده کردن ستایش و نفرین، و پند و امثال نوروزی و برگزاری مراسم نوروزی. در میان مراسم نوروزی، مراسم خاطره‌انگیزی همچون ارسال خوان سمنو، انداختن کلاه پوستین به درها، آویزان کردن کیسه و توپره از سوراخ بام به خانه‌ها، و درخواست تحفه عید در این سرزمین موسوم است.

نتیجه‌گیری

یکی از رازهای نهفته در نوروز که سبب ماندگاری و شکوه و عظمت آن طی هزاران سال شده است، شاید این باشد که نوروز صرفاً یک حادثه فرهنگی یا اعتقادی نیست. نوروز از منظر سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، هنری، مذهبی، ادبی و زمینه‌های علمی و ذوقی نیز قابل مطالعه است. چراکه این مراسم گسترده و قوی در تمام شئون زندگی مردم تاکنون نقش ایفا کرده است. نوروز حادثه‌ای بزرگ به‌شمار می‌آید که هر سال زندگی فردی و اجتماعی میلیون‌ها نفر را در مناطق گوناگون جهان تحت تأثیر قرار می‌دهد. یکی از ویژگی‌های نوروز این است که به عموم مردم متعلق است. نژاد، زبان، دین و موقعیت اجتماعی نقشی تعیین‌کننده در برگزاری آن ندارند و هر کس می‌تواند به اندازه توانایی خود در حفظ و اشاعه آن بکوشد. منابع در دفتر مجله موجود است.

